

online 30.03.2020

online 08.04.2020

online 23.04.2020

online 27.04.2020

Opisywanie kwalifikacji rynkowej – formularz

Opis kwalifikacji rynkowej (nazwa kwalifikacji): **Uprawa ziół**

Materiał roboczy opracowany przy wsparciu Instytutu Badań Edukacyjnych w ramach projektu systemowego „Wspieranie realizacji II etapu wdrażania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji na poziomie administracji centralnej oraz instytucji nadających kwalifikacje i zapewniających jakość nadawania kwalifikacji” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój, Priorytet II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.13 Przejrzysty i spójny Krajowy System Kwalifikacji.

Zadanie 2: Wspieranie podmiotów zainteresowanych włączeniem do ZSK kwalifikacji nadawanych poza systemami oświaty i szkolnictwa wyższego, w tym kwalifikacji rynkowych.

Typ wniosku
Wniosek o włączenie kwalifikacji do ZSK
Nazwa kwalifikacji (maksymalnie 300 znaków)
Uprawa ziół
Skrót nazwy (maksymalnie 150 znaków)
Zielarz
Rodzaj kwalifikacji
Częstkowa
Proponowany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji <i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 4). Proponowany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji.</i>
5 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji
Krótką charakterystyką kwalifikacji oraz orientacyjny koszt uzyskania dokumentu potwierdzającego otrzymanie danej kwalifikacji (maksymalnie 4000 znaków)

Osoba posiadająca kwalifikację jest przygotowana do samodzielnego prowadzenia plantacji zielarskiej. Rozróżnia systemy rolnicze, w szczególności system ekologiczny (organiczny) zalecany w uprawie roślin zielarskich. Przestrzega zasad Dobrej Praktyki Rolniczej (GAP) i zna zasady prowadzenia ksiąg polowych oraz korzyści z ich prowadzenia. Zna wymagania glebowe i klimatyczne najważniejszych gatunków ziół. Stosuje zmianowanie z udziałem roślin zielarskich dla danego gospodarstwa. Wykorzystuje nawozy naturalne (pochodzenia zwierzęcego) i organiczne (pochodzenia roślinnego), a w przypadku systemu integrowanego uzupełnia dawki nawozowe nawożeniem mineralnym. Stosuje właściwą pielęgnację plantacji, a w szczególności regularne odchwaszczanie, ochronę roślin przed chorobami i szkodnikami przy użyciu metod agrotechnicznych i biologicznych. Jest przygotowana do oceny stanu plantacji. Ponadto wybiera optymalną dla gatunku i sposobu użytkowania metodę zbioru i konserwacji surowca w zależności od zawartych w roślinie substancji czynnych.

Osoba posiadająca kwalifikację może założyć plantację zielarską we własnym gospodarstwie rolnym, plantację zielarską w gospodarstwie rodzinnym np. rodziców, ekologiczną zielarską plantację nasienną, profesjonalną suszarnię surowców zielarskich lub produkować sadzonki ziół na sprzedaż w gruncie, namiotach foliowych lub szklarni. Ponadto osoba taka może znaleźć zatrudnienie w różnego rodzaju przedsiębiorstwach (prywatnym lub państwowym) zajmujących się uprawą ziół.

Orientacyjny koszt uzyskania dokumentu potwierdzającego otrzymanie kwalifikacji: 400 zł.

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji [godz.]

180 godzin

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji z uwzględnieniem możliwości przygotowania do jej uzyskania w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 47 ust. 1 pkt 3 lit. e ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe lub w ramach kursu umiejętności zawodowych, o którym mowa w art. 4 pkt 35a tej ustawy, lub możliwości jej wykorzystania w celu potwierdzania dodatkowych umiejętności zawodowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 tej ustawy (maksymalnie 2000 znaków)

Kwalifikacją mogą być zainteresowani:

- absolwenci szkół branżowych o kierunku rolniczym i ogrodniczym;
- absolwenci szkół średnich zainteresowani rolnictwem, ogrodnictwem, pszczelarstwem, botaniką;
- absolwenci i studenci kierunków związanych z rolnictwem, ogrodnictwem, architekturą krajobrazu, botaniką, biologią, leśnictwem;
- właściciele gospodarstw agroturystycznych;
- osoby związane ze sztuką kulinarną, szczególnie wegetariańską, wegańską, witarianą i in. oraz kucharze i dietetycy;
- projektanci tzw. małej architektury np. parków, ogrodów tematycznych, ogrodów przydomowych;
- producenci kosmetyków i kosmeceutyków produkujących kosmetyki naturalne.

Należy zaznaczyć poniższe pole jeśli dotyczy (pole wprowadzone od 1.09.2019 r.)

Kwalifikacja może być przydatna dla uczniów szkół branżowych lub techników

kształcących się w określonych zawodach

[Rozporządzenie MEN z dnia 16 maja 2019 r.](#)

W szkole prowadzącej kształcenie zawodowe kształcenie odbywa się w oparciu o podstawy programowe określone w rozporządzeniu MEN z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 991).

Część godzin zajęć może zostać przeznaczona na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych przygotowujących uczniów do uzyskania kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w ZSK, związanej z nauczaniem zawodem (§ 4 ust 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639)).

Należy wskazać zawody (zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego określoną w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316)), w przypadku których zasadne jest przygotowywanie uczniów do uzyskania kwalifikacji rynkowej objętej wnioskiem.

Wskazanie zawodów szkolnictwa zawodowego, z którymi związana jest kwalifikacja

Jeżeli w punkcie 7a wskazano przydatność kwalifikacji, to z rozwijanej listy branż i zawodów należy wybrać te zawody, z którymi związana jest wnioskowana kwalifikacja

Rolnik.
Technik rolnik.
Ogrodnik
Technik ogrodnik.

Wymagane kwalifikacje poprzedzające (maksymalnie 2000 znaków)

Nie określa się.

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji (maksymalnie 2000 znaków)

Pole obowiązkowe (art. 15 ust.1 pkt 2) lit. g). Określenie (w razie potrzeby) warunków, które musi spełniać osoba, aby przystąpić do walidacji i móc uzyskać kwalifikację (np. wymagany poziom wykształcenia).

Podczas określania tych warunków warto mieć na uwadze, że nie są one tożsame z warunkami zatrudnienia (np. ważnymi badaniami lekarskimi). Doświadczenie zawodowe powinno być wskazywane jako warunek jedynie w uzasadnionych przypadkach – kompetencje wynikające z praktyki zawodowej powinny być odzwierciedlone przede wszystkim w efektach uczenia się wymaganych dla kwalifikacji.

Wskazane warunki przystąpienia do walidacji powinny być możliwe do zweryfikowania.

Nie określa się.

Zapotrzebowanie na kwalifikację (maksymalnie 10000 znaków)

Prawie do końca XIX wieku rośliny zielarskie były podstawą lecznictwa. Wiek XX to era leków syntetycznych, a w XXI wieku znów wracamy do ziół. Aktualnie uprawa i przetwórstwo zielarskie to już dziedziny o określonym znaczeniu gospodarczym. Rozwój produkcji zielarskiej kształtuje się w 4 niezależnych od siebie kierunkach: 1) ziołolecznictwa/fitoterapii, 2) przemysłu spożywczego, 3) przemysłu kosmetycznego i 4) roślin ozdobnych. Leki roślinne odpowiadające przepisom prawa farmaceutycznego to wciąż najważniejszy kierunek i największe zapotrzebowanie na surowiec. Coraz większym zainteresowaniem cieszą się również nutraceutyki czyli prozdrowotne produkty spożywcze, a także herbatki i ekstrakty ziołowe. Najbardziej dynamicznie rozwijający się rynek to kosmeceutyki czyli kosmetyków o działaniu leczniczym oparte w znacznej mierze o naturalne substancje biologicznie czynne [Jambor „Kierunki rozwoju krajowego rynku surowców i przetworów zielarskich” Herba Polonica, XLVII, 2001, Pisulewska Tajemnice ziół. Wyd. Rafael, Kraków 2016]. Rośliny zielarskie to także cenione rośliny ozdobne chętnie stosowane w małej architekturze. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w surowiec zielarski wszystkich 4 wymienionych powyżej gałęzi powinny być uprawy polowe prowadzone przez dobrze wykwalifikowanych rolników. Zasoby środowiska naturalnego nie są bowiem w stanie zaspokoić zapotrzebowania na surowce zielarskie wszystkich trzech kierunków użytkowania ziół. Dodatkowo za uprawą polową przemawia brak profesjonalnych zbieraczy, zanieczyszczenie środowiska i ochrona gatunkowa. Wiele cennych roślin zielarskich znajduje się obecnie pod całkowitą lub częściową ochroną gatunkową [Szempliński Rośliny zielarskie UWM Olsztyn 2017]. Specjalistyczne plantacje gwarantują stały dopływ surowca jednolitego jakościowo, o wysokiej zawartości substancji biologicznie czynnych i wolnego od zanieczyszczeń.

Uprawy roślin zielarskich mogą być prowadzone według trzech systemów rolniczych: 1) konwencjonalnego, 2) integrowanego i 3) ekologicznego. Najbardziej pożądanym w uprawie ziół jest system ekologiczny prowadzony w zamkniętym cyklu: gleba – roślina – zwierzę. Wyklucza on stosowanie syntetycznych nawozów mineralnych, pestycydów, regulatorów wzrostu i odmian genetycznie modyfikowanych. Plantacje mogą być prowadzone według 3 schematów: 1) uprawy na własne ryzyko (odbiorca nie ma wpływu na jakość surowca, a plantator ponosi całkowite ryzyko możliwości sprzedaży i ceny), 2) uprawy kontraktowe (prowadzone na podstawie umowy pomiędzy nabywcą a producentem) lub 3) uprawy kontraktowe kontrolowane. Stosunkowo najbezpieczniejszy finansowo, ale też wymagający dużej wiedzy z zakresu Dobrej Praktyki Rolniczej (GAP) i przechowalnictwa zielarskiego jest schemat trzeci. Plantacja prowadzona jest na podstawie umowy, najczęściej wieloletniej, w której przewiduje się wielkość i jakość surowca, oraz ceny, niezależne od cen rynkowych, opartej na skalkulowanych nakładach środków produkcji danego rodzaju surowca. Jest to obecnie preferowana i przyszłościowa forma uprawy, ponieważ zwiększa szanse na uzyskanie przewidywalnej ilości surowca o określonych, wysokich parametrach jakościowych. Plantator zgodnie z zaleceniami GAP zobowiązany jest do prowadzenia karty pola, w której podaje się dane na temat położenia pola, przedplonu, zmianowania oraz dokumentuje się wszystkie zabiegi agrotechniczne, a w szczególności zastosowane nawozy i pestycydy, a także warunki suszenia i przechowywania surowca po zbiorze [Dobra Praktyka Rolnicza w uprawie roślin zielarskich. Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich 2016]. Zgodnie z umową odbiorca ma prawo kontroli prowadzenia plantacji na polu oraz warunków postępowania po zbiorze. Audyty mogą być prowadzone zarówno w terminach ustalonych z plantatorem, jak i bez uprzedzenia. Zgromadzona w kolejnych kontrolach dokumentacja dołączana jest do każdej partii surowca i stanowi atest jego pochodzenia i jakości [Andrzejewska i Pisulewska „Uprawa roślin zielarskich”, Wyd. UTP Bydgoszcz 2019].

Uprawa roślin zielarskich zalecana jest w gospodarstwach małoobszarowych stanowiących większość

gospodarstw w obrębie Unii Europejskiej. Tylko 2,7% wszystkich farm stanowią gospodarstwa powyżej 100 ha, 75% to farmy poniżej 10 ha, a 69% poniżej 5 ha. Równocześnie przyjmuje się, że to właśnie drobne gospodarstwa są znacznie bardziej produktywne w porównaniu z wielkoobszarowymi [eurovia.org: 10 Facts about Peasant Agriculture in Europe. 2017]. Zalecana jest w nich uprawa warzyw, owoców i ziół, a więc gatunków wymagających nie tylko wiedzy, ale także większej liczby pracowników, ponieważ są to gatunki znacznie bardziej pracochłonne w porównaniu z roślinami uprawnymi. W 2017 roku ukazało się w Polsce rozporządzenie MRiRW [zał.1 do rozp. MRiRW z dn. 15 marca 2017 r. poz.640] dotyczące gospodarstw małoobszarowych. Wytyczne ministerstwa zalecają w tych gospodarstwach uprawę roślin, których powierzchnia zajmuje mniej niż 1% powierzchni użytków rolnych utrzymanych w dobrej kulturze. Lista MRiRW obejmuje XII grup roślin, a grupa VI to "Rośliny zielarskie". Udział upraw zielarskich w powierzchni zasiewów na gruntach ornych w Polsce jest wciąż niewielki i wynosi 0,14%, a zioła uprawia ponad 20 tys. plantatorów. W uprawie znajduje się 70 gatunków ziół, a plantacje zajmują powierzchnię około 25 tys. ha. Do gatunków dominujących zalicza się rumianek pospolity, mięte pieprzową, kozłek lekarski, dziurawiec zwyczajny oraz ostropest plamisty [Andrzejewska i Pisulewska „Uprawa roślin zielarskich” UTP Bydgoszcz 2019]. Analizując dane dotyczące powierzchni uprawy ziół w naszym kraju na przestrzeni ostatnich 10 lat, stwierdzono, że wielkość średniej plantacji zielarskiej w Polsce nie przekracza 1 ha. Wynika to przede wszystkim z bardzo zróżnicowanych botanicznie i użytkowo gatunków roślin zaliczanych do tej grupy, specyficznych wymagań agrotechnicznych poszczególnych gatunków roślin zielarskich, a także dużej pracochłonności, zwłaszcza w ekologicznym systemie uprawy.

Reasumując, wprowadzenie kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji może w istotny sposób przyczynić się do:

- wzrostu znaczenia uprawy rodzimych gatunków ziół, występujących w Polsce w stanie naturalnym, jak i do introdukcji roślin zielarskich dotychczas prowadzanych,
- pozyskania znacznej liczby wykwalifikowanych plantatorów, produkujących surowiec zgodny z zasadami GAP, jednolity jakościowo, o wysokiej zawartości substancji biologicznie czynnych, spełniający europejskie standardy jakościowe,
- zwiększenia powierzchni upraw zielarskich, a także ograniczenia lub rezygnacji z pozyskiwania surowca ze stanu naturalnego, a tym samym zachowanie bioróżnorodności siedlisk naturalnych,
- zwiększenie atrakcyjności gospodarstw agroturystycznych,
- popularyzacji rozporządzenia MRiRW dotyczącego gospodarstw małoobszarowych,
- rozpowszechnienie stosowania pożądanego w rolnictwie, a w szczególności uprawie ziół ekologicznego systemu uprawy,
- a przede wszystkim na potwierdzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji w tym zakresie, a co za tym idzie zwiększenia liczby specjalistycznych plantacji zielarskich produkujących surowiec jednolity jakościowo, o określonym kierunku użytkowania,
- zwiększenia atrakcyjności szkół branżowych.

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji lub dodatkowych umiejętności zawodowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

(maksymalnie 3000 znaków)

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. k). Wyjaśnienie, czym kwalifikacja różni się od wybranych kwalifikacji o zbliżonym charakterze. Przez "kwalifikacje o zbliżonym charakterze" można rozumieć te, które przygotowują do podejmowania podobnych lub uzupełniających się działań. Kwalifikacje o zbliżonym charakterze mogą być kierowane do tej samej grupy osób, mającej podobne doświadczenia, zainteresowania lub potrzeby.

Punktem odniesienia powinny być kwalifikacje funkcjonujące w ZSK. Ponadto należy wskazać kwalifikacje wpisane do ZRK, które zawierają co najmniej jeden taki sam zestaw efektów uczenia się z zestawami efektów uczenia się określonymi w opisywanej kwalifikacji.

Należy również wskazać ujęte w ZRK kwalifikacje ze szkolnictwa branżowego, które zawierają co najmniej jeden wspólny zestaw efektów uczenia się z zestawami efektów uczenia się określonymi w opisywanej kwalifikacji, a także dodatkowe umiejętności zawodowe zawierające wspólne lub zbliżone zestawy efektów kształcenia z zestawami efektów uczenia się określonymi w opisywanej kwalifikacji.

Kwalifikacja wykazuje pewne podobieństwa do kierunków kształcenia prowadzonych aktualnie na wyższych uczelniach (m.in. *Zielarstwo i fitoterapia, Zielarstwo i terapie roślinne, Zielarstwo i fitoprodukty, Technologia roślin leczniczych i prozdrowotnych, Zielarstwo*) oraz studiach podyplomowych i kursach dotyczących zielarstwa prowadzonych na uczelniach wyższych, Ośrodkach Doradztwa Rolniczego i in.

Częściowo wspólne dla tych kwalifikacji są bowiem efekty uczenia się w zakresie:

- wiedzy ogólnej na temat tej grupy roślin, organizacji produkcji polowej, znaczenia surowców zielarskich, wpływu czynników środowiskowych na plon i jakość roślin;
- doboru stanowiska w zmianowaniu, przygotowania gleby, przeprowadzania zabiegów pielęgnacyjnych, określania optymalnego terminu i sposobu zbioru surowca.

Należy mieć jednak na uwadze, że osiągnięcie efektów uczenia się zdefiniowanych dla powyższej kwalifikacji w toku studiów uwarunkowane jest doбором treści kształcenia przez poszczególne uczelnie oraz poziomem przygotowania praktycznego absolwentów.

Kwalifikacja wykazuje również podobieństwo z kwalifikacjami zawodowymi: rolnik, technik rolnik, ogrodnik. Kwalifikacje wykazują podobieństwo w zakresie:

Rolnik

- kwalifikacja ROL.04. Prowadzenie produkcji rolniczej → ROL.04.2. Podstawy rolnictwa; ROL.04.3. Prowadzenie produkcji roślinnej; ROL.04.4. Dobieranie metod i środków ochrony roślin zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin;

Technik rolnik

- kwalifikacja ROL.04. Prowadzenie produkcji rolniczej → ROL.04.2. Podstawy rolnictwa; ROL.04.3. Prowadzenie produkcji roślinnej; ROL.04.4. Dobieranie metod i środków ochrony roślin zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin
- kwalifikacja ROL.10. Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej → ROL.10.2. Podstawy rolnictwa; ROL.10.3. Organizacja produkcji roślinnej.

Ogrodnik

- kwalifikacja wykazuje pewne podobieństwa w zakresie związanym z uprawą i pielęgnacją roślin.

Należy zaznaczyć poniższe pole jeśli dotyczy (pole wprowadzone od 1.09.2019 r.)

..... Kwalifikacja zawiera wspólne lub zbliżone zestawy efektów kształcenia z „dodatkowymi umiejętnościami zawodowymi” w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego

[Dodatkowe umiejętności zawodowe](#)

Należy wybrać z listy „dodatkowe umiejętności zawodowe” (określone w rozporządzeniu MEN z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego, załącznik Nr 33) zawierające wspólne lub zbliżone zestawy efektów kształcenia z zestawami efektów uczenia się określonymi w kwalifikacji rynkowej.

Wskazanie „dodatkowych umiejętności zawodowych” w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego zawierających wspólne lub zbliżone zestawy efektów kształcenia

(Branża – Zawód – Umiejętność)

Jeżeli w punkcie 11a udzielono pozytywnej odpowiedzi, to z rozwijanej listy branż, zawodów i dodatkowych umiejętności zawodowych należy wybrać te umiejętności, które zawierają wspólne lub zbliżone zestawy efektów kształcenia z wnioskowaną kwalifikacją

Brak

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji (maksymalnie 4000 znaków)

Osoba posiadająca kwalifikację może:

- założyć surowcową plantację zielarską we własnym gospodarstwie rolnym;
- założyć surowcową plantację zielarską w gospodarstwie rodzinnym np. rodziców;
- założyć ekologiczną zielarską plantację nasienną;
- założyć ogród zielarski jako atrakcję agroturystyczną;
- produkować sadzonki ziół na sprzedaż w gruncie, namiotach foliowych lub szklarniach;
- założyć plantację ziół jako pożytek pszczeli;
- założyć profesjonalną suszarnię surowców zielarskich;
- otworzyć punkt skupu ziół ze stanu naturalnego i z upraw;
- przetwarzać zioła na użytek własny lub na sprzedaż.

Posiadanie kwalifikacji umożliwi zatrudnienie:

- w przedsiębiorstwie (prywatnym lub państwowym) zajmującym się uprawą ziół;
- w przedsiębiorstwie (prywatnym lub państwowym), w którym zioła są uprawiane i przetwarzane;
- w miejskim przedsiębiorstwie zieleni wykorzystującym w projektach zioła ozdobne lub aromatyczne;
- w biurach projektujących ogrody aromatyczne, sensoryczne (przeznaczone dla osób niepełnosprawnych), relaksacyjne (ogrody na dachach biurowców) oraz ogrody przydomowe i in.;

- w ogrodach botanicznych prowadzących kolekcje roślin zielarskich.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację (maksymalnie 10000 znaków)

Pole obowiązkowe (art. 15 ust.1 pkt 2) lit. h). Określenie wymagań stanowiących podstawę do przeprowadzania walidacji w różnych instytucjach. Wymagania powinny dotyczyć:

- *metod stosowanych w walidacji – służących weryfikacji efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji, ale także (o ile to potrzebne) identyfikowaniu i dokumentowaniu efektów uczenia się;*
- *osób projektujących i przeprowadzających walidację;*
- *sposobu prowadzenia walidacji oraz warunków organizacyjnych i materialnych, niezbędnych do prawidłowego prowadzenia walidacji.*

Wymagania dotyczące walidacji mogą być wskazane dla pojedynczych zestawów efektów uczenia się lub dla całej kwalifikacji.

Wymagania mogą być uzupełnione o dodatkowe wskazówki dla instytucji oraz osób projektujących i przeprowadzających walidację, a także dla osób ubiegających się o uzyskanie kwalifikacji.

1. Weryfikacja

1.1. Metody

Na etapie weryfikacji efektów uczenia się dopuszcza się wykorzystanie następujących metod:

- test teoretyczny;
- obserwacja w warunkach symulowanych;
- wywiad swobodny (rozmowa z komisją).

1.2. Zasoby kadrowe

Komisja walidacyjna składa się z minimum 2 osób. Przewodniczący jest wybierany spośród członków komisji.

Każdy z członków komisji walidacyjnej musi spełniać następujące kryteria:

- posiada minimum 5-letnie doświadczenie w uprawie ziół;
- posiada kwalifikację pełną z poziomem VII PRK z zakresu agrotechniki i uprawy roślin zielarskich lub kierunków pokrewnych.

Dodatkowo co najmniej jeden z członków komisji walidacyjnej musi posiadać minimum 5-letnie doświadczenie dydaktyczne z zakresu uprawy roślin.

1.3. Wymagania organizacyjne i materialne

Za pomocą metody testu teoretycznego połączonego z rozmową z komisją weryfikowane jest posiadanie efektów uczenia się zawartych w zestawie 01 oraz umiejętność "Charakteryzuje

sposoby przygotowania materiału do konserwacji” z Zestawu O2.

Posiadanie pozostałych efektów uczenia się weryfikowane jest za pomocą metody obserwacji w warunkach symulowanych połączonych z rozmową z komisją.

Instytucja certyfikująca musi zapewnić:

- świeże zioła (min. 20 gatunków zielarskich roślin uprawnych lub pozyskiwanych ze stanu naturalnego);
- suszone zioła (min. 20 gatunków zielarskich);
- poletko uprawne;
- materiał do pikowania;
- materiał nasienny lub sadzonkowy;
- nasiona do skaryfikacji;
- piasek;
- torf;
- perlit;
- zestaw narzędzi ogrodniczych;
- pojemniki;
- materiał umożliwiający przygotowanie środków ochrony roślin.

2. Identyfikowanie i dokumentowanie

Nie określa się warunków dla etapu identyfikowania i dokumentowania.

Propozycja odniesienia do poziomu sektorowych ram kwalifikacji (o ile dotyczy)
(maksymalnie 1000 znaków)

Jeśli ustanowiono w danym sektorze lub branży Sektorową Ramę Kwalifikacji, to wypełnienie tego pola jest obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 4). Podaj propozycję odniesienia do poziomu odpowiednich Sektorowych Ram Kwalifikacji, jeśli są one włączone do ZSK.

Brak

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się (maksymalnie 2000 znaków)

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 3) oraz art. 9 ust. 1 pkt 1) lit. a). Zwięzła, ogólna charakterystyka wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych poprzez określenie działań, do których podjęcia będzie przygotowana osoba posiadająca daną kwalifikację.

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się powinna nawiązywać do charakterystyki odpowiedniego poziomu PRK, w szczególności odpowiadać na pytania o przygotowanie osoby posiadającej kwalifikację do samodzielnego działania w warunkach mniej lub bardziej przewidywalnych, wykonywania działania o różnym poziomie złożoności, podejmowania określonych ról w grupie, ponoszenia odpowiedzialności za jakość i skutki działań (własnych lub kierowanego zespołu).

Osoba posiadająca kwalifikację jest przygotowana do założenia i prowadzenia plantacji zielarskiej. Rozróżnia systemy rolnicze, jak również potrafi wskazać kiedy można stosować system ekologiczny (przewidziany przede wszystkim dla gospodarstw małoobszarowych), a kiedy integrowany. Przestrzega zasad Dobrej Praktyki Rolniczej (GAP) i zna zasady prowadzenia ksiąg polowych oraz korzyści z ich prowadzenia, Zna wymagania glebowe i klimatyczne najważniejszych gatunków ziół. Stosuje odpowiednie dla roślin zielarskich zmianowanie w warunkach danego gospodarstwa. Wykorzystuje nawozy naturalne (pochodzenia zwierzęcego) i organiczne (pochodzenia roślinnego), a w przypadku systemu integrowanego uzupełnia dawki nawozowe nawożeniem mineralnym. Stosuje właściwą pielęgnację plantacji, a w szczególności zwalczanie chwastów, ochronę roślin przed chorobami i szkodnikami przy użyciu metod agrotechnicznych i biologicznych. Jest przygotowana do oceny stanu plantacji; wybiera optymalną dla gatunku i sposobu użytkowania metodę zbioru i konserwacji surowca w zależności od zawartych w roślinie substancji czynnych. Surowce zielarskie przechowuje w warunkach higienicznych, zabezpieczone przed dostępem szkodników i innych szkodliwych czynników.

Wyodrębnione zestawy efektów uczenia się

Wykaz zestawów efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji, zawierający: numer porządkowy (1, 2, ...), nazwy zestawów, orientacyjne odniesienie każdego zestawu do poziomu PRK oraz orientacyjny nakład pracy potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia w każdym zestawie.

Nazwa zestawu powinna:

- *nawiązywać do efektów uczenia się wchodzących w skład danego zestawu lub odpowiadać specyfice wchodzących w jego skład efektów uczenia się,*
- *być możliwie krótka,*
- *nie zawierać skrótów,*

gdy jest to możliwe, być oparta na rzeczowniku odczasownikowym, np. „gromadzenie”, „przechowywanie”, „szycie”.

1. Wiedza z obszaru uprawy ziół (130 godzin, 5 PRK)
2. Przygotowywanie do założenia plantacji zielarskiej (50 godzin, 5 PRK)

Łączna liczba godzin: 180

Poszczególne efekty uczenia się w zestawach

Zestaw efektów uczenia się to wyodrębniona część efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji. Poszczególne efekty uczenia się powinny być wzajemnie ze sobą powiązane, uzupełniające się oraz przedstawione w sposób uporządkowany (np. od prostych do bardziej złożonych).

Poszczególne efekty uczenia się są opisywane za pomocą: umiejętności (tj. zdolności wykonywania zadań i rozwiązywania problemów) oraz kryteriów weryfikacji, które doprecyzowują ich zakres oraz określają niezbędną wiedzę i kompetencje społeczne.

Poszczególne efekty uczenia się powinny być:

- jednoznaczne – niebudzące wątpliwości, pozwalające na zaplanowanie i przeprowadzenie walidacji, których wyniki będą porównywalne, oraz dające możliwość odniesienia do poziomu PRK,
- realne – możliwe do osiągnięcia przez osoby, dla których dana kwalifikacja jest przewidziana,
- możliwe do zweryfikowania podczas walidacji,
- zrozumiałe dla osób potencjalnie zainteresowanych kwalifikacją.

Podczas opisywania poszczególnych efektów uczenia się korzystne jest stosowanie czasowników operacyjnych (np. „rozdzieli”, „uzasadnia”, „montuje”).

Zestaw efektów uczenia się:	01. Wiedza z obszaru uprawy ziół
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
a. Charakteryzuje zagadnienia związane z uprawą roślin zielarskich	<ul style="list-style-type: none"> - omawia systemy rolnicze (konwencjonalny, integrowany, ekologiczny); - omawia zasady i sposoby uprawy roli, (w tym orkowsy i bezorkowsy); - omawia schematy organizacyjne uprawy ziół (uprawa na własne ryzyko, uprawa kontraktowa, uprawa kontraktowo-kontrolowana); - omawia zasady zmianowania roślin; - omawia zasady dobrej praktyki rolniczej (GAP); - omawia uprawki i ich znaczenie (np. późnowiosenne, przedwiosenne); - omawia etapy uprawy roślin zielarskich.
b. Charakteryzuje metody zakładania plantacji roślin zielarskich	<ul style="list-style-type: none"> - omawia sposoby przygotowania rozsady w zależności od gatunku rośliny zielarskiej; - omawia sposoby stratyfikacji i skaryfikacji materiału siewnego wybranych gatunków.
c. Charakteryzuje rośliny zielarskie	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje gatunki świeżych i suszonych ziół wykorzystywanych w kuchni/gastronomii; - omawia kierunki użytkowania roślin zielarskich; - wymienia substancje biologicznie czynne występujące w roślinach zielarskich.
d. Charakteryzuje zagadnienia związane z ochroną roślin zielarskich	<ul style="list-style-type: none"> - omawia agrotechniczne metody ochrony roślin, ze szczególnym uwzględnieniem zwalczania chwastów; - omawia biologiczne metody ochrony roślin; - omawia biologiczne metody zwiększania żyzności gleby; - omawia wykorzystanie ziół do produkcji ekologicznych substancji ochrony roślin; - omawia zasady uprawy współrzędnej oraz wskazuje wady i zalety jej stosowania; - rozróżnia i omawia szkodniki występujące w glebach i na roślinach

	<p>zielarskich;</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia choroby roślin zielarskich (np. mączniak właściwy, mączniak rzekomy, rdza).
e. Charakteryzuje prowadzenie ksiąg polowych	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady prowadzenia ksiąg polowych; - omawia informacje zawarte w księgach polowych; - omawia i uzasadnia korzyści wynikające z prowadzenia ksiąg polowych.
Zestaw efektów uczenia się:	02. Przygotowywanie do założenia plantacji zielarskiej
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
a. Układa płodozmian dla gospodarstwa uprawiającego rośliny zielarskie	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje prawidłowe następstwo roślin po sobie; - określa wymagania agrotechniczne poszczególnych gatunków roślin zielarskich; - określa zapotrzebowanie pokarmowe roślin zielarskich; - określa nawozy organiczne i naturalne stosowane w uprawie.
b. Przygotowuje materiał rozmnożeniowy	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje skaryfikację lub stratyfikację nasion; - wysiewa nasiona; - pikuje; - przygotowuje sadzonki zielne; - przygotowuje sadzonki z rozłogów.
c. Przygotowuje preparaty ochrony roślin	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje preparat chroniący przed mszycami i przędziorkami; - przygotowuje preparat chroniący przed ślimakami; - przygotowuje preparat chroniący przed chorobami grzybowymi.
d. Charakteryzuje sposoby przygotowania materiału do konserwacji	<ul style="list-style-type: none"> - omawia terminy i metody zbioru w zależności od części użytkowej rośliny (ziele, kwiatostan i/lub kwiat, owoce i nasiona, korzeń i kłącze); - omawia metody konserwacji (np. zamrażanie, suszenie); - omawia zasady suszenia i przechowywania surowca; - omawia sposoby oraz parametry pakowania i transportu.
Wnioskodawca¹	
<i>Pole obowiązkowe (art. 83 ust. 1 pkt 7). Z listy rozwijanej w formularzu w ZRK należy wybrać podmiot wnioskodawcy.</i>	
-	
Minister właściwy	
<i>Pole obowiązkowe (art. 16 ust. 1). Należy wskazać odpowiedniego ministra, który zdaniem wnioskodawcy jest właściwy do rozpatrzenia wniosku i po włączeniu kwalifikacji do ZSK powinien odpowiadać za kwalifikację.</i>	

¹ Zgodnie z art. 15 Ustawy o ZSK wniosek o włączenie kwalifikacji rynkowej do ZSK zawiera dane podmiotu wnioskującego. W niniejszym zamówieniu pole należy pozostawić puste.

MRiRW

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności (maksymalnie 2000 znaków)

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. b). W przypadku kwalifikacji nadawanej na czas określony wskaż, po jakim czasie konieczne jest odnowienie ważności kwalifikacji oraz określ warunki, jakie muszą być spełnione, aby ważność dokumentu została przedłużona.

Certyfikat ważny jest 5 lat. Warunkiem przedłużenia certyfikatu jest wykazanie minimum trzech lat doświadczenia w zakresie uprawy i/lub skupu ziół.

Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. b). Np. dyplom, świadectwo, certyfikat, zaświadczenie.

Certyfikat

Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji (maksymalnie 2500 znaków)

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. e). Podaj, o jakie uprawnienia może się ubiegać osoba po uzyskaniu kwalifikacji. Jeśli z uzyskaniem kwalifikacji nie wiąże się uzyskanie uprawnień, należy wpisać "Nie dotyczy".

Brak

Kod dziedziny kształcenia

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 7). Kod dziedziny kształcenia, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 591, z późn. zm.).

621 A

Kod PKD

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 7). Kod Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

01.28 Z.